

Науково-практична конференція з міжнародною участю

«ПСИХОЛОГІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ»

завершила роботу

«Безпеку забезпечать самі громадяни...»

(цитату із виступу проф. В.Поліщука можна вважати епіграфом наукового заходу)

25 квітня 2017 року кафедра теоретичної і практичної психології Інституту права і психології (ІНПП) – одного із наймолодших Інститутів ВИШу, який святкує 200-річчя з дня свого заснування, провела свою першу науково-практичну конференцію.

Проблема національної безпеки є актуальною для будь-якої країни, для України зокрема. Тема наукового заходу була обрана не випадково, адже очільник кафедри ТПП, проф. Мирон Варій є автором концепції національної безпеки, методологію якої досліджує розробляє впродовж десятиліть. У ході проведення конференції було заслухано доповіді стосовно різноманітних аспектів національної безпеки: психологічної безпеки держави, психологічної безпеки суспільства (загальнонаціональної громади), психологічних аспектів національної безпеки на рівні окремих соціальних суб'єктів (осіб і соціальних груп).

Науковий доробок кафедри красномовно свідчив про серйозний науковий потенціал молодого колективу, результатами діяльності якого користуються не лише студенти Львівської політехніки, а науковці, практики та студентство ВНЗ України та поза її межами. Саме про наукове та прикладне значення праці професорів, доцентів та асистентів кафедри ТПП для підвищення рейтингу не лише Інституту права та психології, а й Львівської Політехніки зокрема, йшлося у виступі заступника директора інституту, проф. Олексія Остапенка. Почесне право розпочати роботу наукового заходу було розпочато із щирого привітання усіх учасників конференції з нагоди нещодавнього відзначення професійного свята – Всеукраїнського Дня психолога (23 квітня).

Кількість запрошених учасників наукового заходу сягала півсотні, а підготовлених тез було подано близько ста осіб, серед яких були науковці і практики, керівники різних практичних структур та студенти, які засвідчили зацікавленість питанням національної безпеки та шляхами його розв'язання. Географія учасників науково-практичної конференції була досить широкою. Вона охоплювала зарубіжних гостей (республіка Білорусь) та представників різних регіонів нашої держави: її західних теренів (Закарпатська, Івано-Франківська, Тернопільська та Хмельницька обл.), центральну частину (м.

Київ), північного регіону (Сумська обл.), сходу України (Луганську обл.). Нещодавнє відзначення професійного свята – Дня психолога надихнуло учасників заходу на продуктивну і професійну дискусію із проблеми, яка набула глобального масштабу. Тематика доповідей стосувалася різноманітних аспектів глибокої кризи суспільно-політичної ситуації в країні так і кризи духовності її пересічних громадян, що спровокували ряд факторів: гібридна війна на Сході країни, розгул корупції на всіх рівнях суспільного життя, широке розчарування багатьох суспільних верств результатами Революції Гідності, глибока економічна криза, неспроможність наявного політикуму адекватно відповідати на виклики поточної суспільно-політичної ситуації в країні масова соціальна недовіра. Кращому сприйманню текстів виступів сприяли не лише красномовні виступи, презентації, а й матеріали конференції, які отримали усі присутні.

Перша доповідь господаря наукового заходу про національну безпеку у вимірах психології, саме обґрунтування її психологічної структури проф. Мирона Варія задала позитивну динаміку виступам усім наступним доповідачам. Проф. Валерій Поліщук (ІНПП), майстерно проаналізувавши байдуже ставлення до корупції у пересічного українця, структурував 10 причин такої поведінки та звертаючись до аудиторії, зокрема до студентів, зазначив, що «Безпеку забезпечать самі громадяни». Доктор наук Олена Сушій (м. Київ) звернулася до присутніх студентів таким посилом – «Виховувати «світочів» серед себе»; водночас у виступі зазначали концептуальну проблему сучасної людини – випадання психо-соціальної складової людини – як психосоціальний чинник національної безпеки, зазначивши інституційні чинники водночас. Науковець неодноразово посилалась на ґрунтовне дослідження проф. Нігори Хазратової (ІНПП), яка свій виступ зацентрувала на існуванні загроз щодо втрати громадянської ідентичності, негативних тенденцій стосовно динаміки образу держави. Спільними узагальненнями обох науковців було – застосування висновку «слабка держава» стосовно України і, навіть, її тенденція до занепаду через складні демографічні, міграційні та інші тенденції. Особливу увагу на деструктивний вплив ЗМІ спричинив виступ проф. Олени Ліщинської (Івано-Франківськ), яка, наголошуючи на необхідності забезпечення екології інформаційного простору та створенні суспільно рецензованого середовища, поділилася власним практичним досвідом із обґрунтування критеріїв деструктивності ЗМІ та шляхів усунення цієї проблеми. Проф. Віктор Москалець (м. Івано-Франківськ) у своєму виступі стверджував, що саме Віра в Бога може бути фактором почування забезпечуваності особи і фактором екзистенційної безпеки на планетарному рівні, не лише особистісному. Про духовність бізнесмена та психологічні ознаки успішних і неуспішних особистостей поділилася своїми науковими

розвідками проф. Наталя Жигайло (м. Львів) Проблему родини, сім'ї та очікування на неї, як найстійкішого елементу системи суспільства в часи соціально-духовної кризи, на здатність до позитивної трансформації, генерування суспільної організації красномовно продемонструвала у своєму виступі доц. Зоя Гаркавенко (м. Київ), водночас зазначивши покрокові шляхи подолання соціальної ентропії на рівні родини. Те, що національна безпека повинна починатися із дитини, як наймолодшого члена суспільства, було переконливо доведено у виступі доц. Світлани Поліщук, яка наводила переконливі результати проекту «Психологічний супровід учня початкової школи» Теза, що «Вчитель має бути не ремісником, який формує практичні навички, він повинен розвивати потенціал кожної дитини зокрема» стала дуже на часі. Особливо зворушеним мотиватором було звертання до студентської аудиторії, яку науковець зазначила як «майбутню еліту нашого суспільства». Цікавим був тандем доц. Івана Сулятицького та Барабаша Мирослава, студента філософського ф-ту ЛНУ імені Івана Франка, що стосувався формування світоглядних цінностей сучасного захисника Вітчизни. Саме на нього дуже емоційно відреагувала у дискусії в кулуарах молодий науковець із Академії сухопутних військ (м. Львів), Ірина Гузенко, яка глибоко розуміється на усіх деталях емоційного вигорання у професійній діяльності військовослужбовців, які сьогодні захищають наше мирне життя, щохвилино демонструючи прояви справжнього національного героїзму. Не залишив нікого поза увагою палкий виступ доц. Лариси Березовської (м. Мукачеве), яка поділилася власними науковими розвідками стосовно професійного вигорання уже серед студентського молоді і структурувала шляхи його попередження для запобігання проблем у подальшому їхньому працевлаштуванні та ефективній професійній діяльності.

Поза пленарним засіданням розгорнулася продуктивна дискусія стосовно формування конкурентоспроможного фахівця сфери поведінкових наук – практичного психолога. Особлива увага була за акцентована на значимості практики для формування різних компетентностей у майбутніх психологів різних галузей людської діяльності (освітньої, управлінської, виробничої), злочинного впливу інформаційної війни, яка ведеться «на усіх фронтах» – реальних і у мирному житті, чим розхитує підвалини національної ідентичності, провокує національні небезпечні тенденції.

Була напрацьована Резолюція науково-практичної конференції, яка вмістила ряд ініціатив та рекомендацій щодо підвищення рівня національної безпеки в сучасній Україні, зосереджених саме на її психологічному вимірі. Загалом тема конференції є на часі не лише для нашої держави, яка перебуває у стані «гібридної» війни на своїх східних теренах, а й для будь-якої іншої

країни, яка відчуває схожі ризики, оскільки проблеми корумпованості на всіх рівнях суспільного життя, глибока економічна та духовна криза пронизала частину суспільство у її глобальній площині.

Колектив кафедри ТПП на чолі із завідувачем, Мироном Варієм, отримавши заслужені слова вдячності від гостей конференції, запросили присутніх на наступний науковий захід, якій планується провести восени з питань психологічних маніпуляцій, які катастрофічно руйнують особистість, її гармонійний розвиток зокрема та життєдіяльність громадян України в цілому у рамках діяльності трьохрічної експериментальної програми “ШАНУЙ БАТЬКА І МАТИР”.

Лариса Малинович,
доцент кафедри ТПП,
член організаційного комітету конференції